

5653
25/5/2016

Αθήνα, 25 Μαΐου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
- Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θέμα: «Σύσταση ανεξάρτητου οργάνου για τη διερεύνηση περιστατικών αυθαιρεσίας στην αστυνομία και τα σώματα ασφαλείας»

Τα φαινόμενα βίας και αυθαιρεσίας από όργανα της αστυνομίας και των σωμάτων ασφαλείας αποτελούν μια ιδιαίτερα αρνητική πραγματικότητα για την ελληνική κοινωνία και δημοκρατία, η οποία αμαυρώνει την εικόνα των σωμάτων αυτών και υπονομεύει την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης με τους πολίτες.

Σε πρόσφατη αναφορά της (Μάρτιος 2016) η Επιτροπή για τη Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΕΠΒ) διαπιστώνει πόσο εκτεταμένο και βαθιά ριζωμένο είναι το πρόβλημα της αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας στην Ελλάδα, εκφράζοντας ταυτόχρονα σοβαρές επιφυλάξεις για την αποφασιστικότητα των ελληνικών αρχών να καταπολεμήσουν την ατιμωρησία στους κόλπους της Ελληνικής Αστυνομίας. Χαρακτηριστική για το θέμα της ατιμωρησίας είναι και παλαιότερη αναφορά του Συνηγόρου του Πολίτη στην οποία, ύστερα από πολυετή και εξαντλητική έρευνα 176 υποθέσεων, επισημαίνεται ότι «ο αριθμός περιστατικών που καταλογίστηκαν ευθύνες είναι αμελητέος, οι δε καταγγωσθείσες κυρώσεις είναι δυσανάλογα ελαφρές», επισημαίνοντας ότι στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων οι έρευνις δεν οδήγησαν στην άσκηση ποινικής δίωξης και ολοκληρώθηκαν με τη λακωνική ενημέρωση ότι «δεν προέκυψαν ευθύνες στελεχών». Αντίστοιχες διαπιστώσεις έχουν γίνει από δεκάδες οργανισμούς και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο τα τελευταία χρόνια, ενώ πολυάριθμες είναι οι καταδίκες της Ελλάδας για θέματα αστυνομικής βίας και κακομεταχείρισης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Με το ν.3938/2011 (ΦΕΚ Α'61/31.3.2011) συστάθηκε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη «Γραφείο Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας» για την ταχεία και αποτελεσματική διερεύνηση αναφορών που σχετίζονται με περιστατικά παράνομης συμπεριφοράς του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας σε βάρος πολιτών και την παραπομπή τους για περαιτέρω διερεύνηση στις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες στις περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο. Πέντε χρόνια μετά την ψήφιση του ανωτέρω νόμου, και ιταρά τις ρητές δεσμεύσεις των εκάστοτε κυβερνήσεων, το γραφείο δεν έχει καταστεί λειτουργικό, τα περιστατικά αστυνομικής βίας συνεχίζονται

και το κοινό αίσθημα για το καθεστώς ατιμωρησίας που διέπει τα σώματα ασφαλείας παραμένει διάχυτο στην ελληνική κοινωνία.

Σε πρόσφατη επίσκεψή του στην Ελλάδα ο ειδικός εισηγητής του ΟΗΕ για τις σύγχρονες μορφές ρατσισμού, διακρίσεων, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας, κ. Μουτούμα Ρουτέρε επανέλαβε το χρόνιο αίτημα για τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης από τις αστυνομικές δυνάμεις αρχής, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η αξιοπιστία της διερεύνησης πράξεων αστυνομικής βίας, αίτημα που υιοθετεί και το Συμβούλιο της Ευρώπης αλλά και δεκάδες εθνικοί και διεθνείς φορείς προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντίστοιχες επισημάνσεις έγιναν από τον Γ.Γ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πρίν μερικές εβδομάδες, με αφορμή την έναρξη των εργασιών του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας.

Καθίσταται σαφές από τα παραπάνω ότι οι συνθήκες έχουν ωριμάσει για τη σύσταση από την ελληνική κυβέρνηση ενός πραγματικά ανεξάρτητου οργάνου διερεύνησης καταγγελιών για περιστατικά βίας και αυθαιρεσίας, ενός οργάνου που σεβόμενο τις αρχές της λογοδοσίας και του δικαίου, θα αναβαθμίσει τη λειτουργία και το κύρος των σωμάτων ασφαλείας και θα αποκαταστήσει τη σχέση εμπιστοσύνη τους με τους πολίτες στο πλαίσιο μιας ευνομούμενης δημοκρατικής πολιτείας.

Με βάση τα παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεται η ελληνική κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στη σύσταση ενός νέου πραγματικά ανεξάρτητου οργάνου διερεύνησης καταγγελιών για περιστατικά βίας και αυθαιρεσίας στα οποία εμπλέκονται όργανα της αστυνομίας και των σωμάτων ασφαλείας και ποιο Υπουργείο πρόκειται να αναλάβει τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία;
2. Προτίθεται το Υπουργείο που θα αναλάβει τη σύσταση του νέου φορέα να προχωρήσει άμεσα στον ορισμό σχετικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής και πάτε εκτιμά ότι θα μπορέσει ο νέος φορέας να τεθεί σε πλήρη λειτουργία;
3. Δεσμεύεται η ελληνική κυβέρνηση να προχωρήσει, με την έναρξη λειτουργίας του νέου φορέα, σε νέα έρευνα όλων των υποθέσεων αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας που τέθηκαν στο αρχείο κατά την τελευταία δεκαετία;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Δημαράς Γεώργιος

Βαγενά Άννα

Γιαννακίδης Ευστάθιος

Δουζίνας Κωνσταντίνος

Εμμανουηλίδης Δημήτριος

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Θελερίτη Μαρία
Θεοφύλακτος Ιωάννης
Ιγγλέζη Αικατερίνη
Καββαδία Αννέτα
Κοζομπόλη-Αμανατίδη Παναγιώτα
Ιμουμουλιδης Θεμιστοκλής (Θέμης)
Μουσταφά Μουσταφά
Μτάρκας Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλος Νικόλαος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Παυλίδης Κωνσταντίνος
Πρατσόλης Αναστάσιος (Τάσος)
Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
Σταματάκη Ελένη
Σταμπουλή Αφροδίτη
Συρμαλένιος Νικόλαος
Ψυχογιός Γεώργιος